

AIDAI

Münchenas Trečiadienis, 1946.VI.18 d. /III metai/ Nr. 139 /176/

UNRRA ir išvietovintieji as- mens II.

"Manchester Guardian" išspausdino H. Ingham gegužės 31 d. laiška, kaip atsakymą į J. Livesey padarytus priekaištus išvietovintiems asmenims. H. Ingham laiškas yra toks:

Pone Redaktoriau!

Ka tik perskaičiau J. Livesey įdomų laišką, išspausdintą jūsų laikraštyje, apie išvietovintus asmenis Vokietijoje. Livesey, žinoma, yra kvalifikuotas savo nuomonei pareikšti, bet aš lygiai taip pat jaučiuosi kompetetingas išdėstyti savo nuomonei. Tikiuosi, kad man bus leista jūsų laikraštyje išdėstyti visiškai priešingą pažiūrą šios labai svarbios problemos klausimu, ypačiai atsižvelgiant į Pabaltijo tautas. Livesey griežtai laikosi minties, kad išvietovintus asmenis reikia priversti grįžti į tėvyne, nes jo nuomone, gyvenimas stovyklose labai demoralizuoja žmones. Jisai sako, kad daugumas žmonių geriau mėgsta gyventi iš išmaldos, nors nėra verti, kad būtų geriau išlaikomi už vokiečius.

Pirmiausia yra visiškai aišku, kad išvietovintieji pabaltiečiai baisiausiai bijo, kad nebūtų verčiami grįžti namo ir gyventi sovietų valdomi. Livesey, kaip ir aš, žinoma, patvirtina iš pirmųjų šaltinių tiksliai žinių apie šių dienų padėtį Pabaltijo valstybėse. Vis dėlto jis lengvabūdiškai teigia, kad savo dukterį jis geriau gražintų ten, bet nė pusės metų neleistų jai gyventi stovykloje. Juk yra faktas, kad daugelis išvietovintų asmenų ant savo kailio patyrė 1940-41 metų režimą ir jį gerai pažįsta. Man atrodo, kad labai maža atsirasų žmonių, kurie be labai rimtos priežasties pamestų šeimas, draugus, namus, baldus, pragyvenimo šaltinius, gimtąją šalį ir visa kita ir pasirinktų gyventi ištrimime ir neturime. Tuo klausimu daug esu išsikalbėjęs su pabaltiečiais. Esu tikras, kad daugelis išvietovintų pabaltiečių verčiau nusizudytų ir nužudytų savo vaikus ne-

gu sutiktų gyventi bolševikų valdomoje tėvynėje.

Kas per žmonės tie pabaltiečiai? Ar jie yra fašistai? Ar jiems išrujų „geriau patinka“ gyventi ten, kur viskuo nemokamai aprūpinama, t. skyrus „savigarbą“? Aš devynis mėnesius padėjau vadovauti vienai UNRROS stovyklai, kurioje buvo globomi 32 tautų žmonės, bet nesutikau vienos tokios tvarkingos, demokratiškos ir darbščios tautos kaip pabaltiečiai. Pusę metų šioj stovykloje vyravo pabaltiečiai. Joje viešėjo tokie sveika ir giedra nuotaika, kaip bet kokioje civilizuoto pasaulio bendruomenėje. Priešingai Livesey tvirtinimams, aš dažnai trokščiau, kad mano du vaikučiai būtų buvę drauge su manim stovykloje. Aš didžiulio džiaugsmo, kad mano vaikai galėtų draugauti su puikiaisiais pabaltiečių vaikais. Tie vaikai yra puikiai išsivystę, gero elgesio ir puikiai išauklėti savo tėvų vadovojamose mokyklose. Nejaugi mūsų stovykla buvo išimtis? Gal būt. Savo manimi aišku, kad aš ją laikau ypatingai gera. Betgi jos gyventojai buvo ne kažkokie rinktiniai, bet tik vidutiniai žmonės. Tiesa, direktorė yra amerikietė, ypatingų administracinių gabumų moteris, o gėrėvės karininkas – lenkė, pasišventusi savo darbui. Dėl jų gabumų viskas sėkmingai klostosi. Reikia pasakyti, kad šios UNRROS vadovybė sudarė 6 asmenis, bet geriausi rezultatai pasiekti leidžiant patiems vietovintiems asmenims dirbti ir ganizuotis. Gal būt dėl to aš negaliu prisiminti „atmatų duobės, pilnos melo, apgaulės, vagysčių ir intrygų“. Dažnai pamirštama, kad ant jų UNRROS „R“ reiškia atstatymą. Šioj stovykloje kiekvienas be išimties dirbo arba mokėsi. Stovykloje švėri ir jauki. Gyventojai mokėsi kalbų, mechanikos, šoferiavimo, sėlių darbų ir kitų naudingų darbų, nes jie nenorėjo visą laiką iš išmaldos gyventi. Aš pritariu tik vienai Livesey nuomonei, būtent, kad dabartinis neaiškumas turi baigti. Aš tvirtinu, kad iš pabaltiečių bū-

tu puikus emigrantai. Aš tikiu, kad tuo reikalu buvo tartasi su dominių vyriausybėmis. Juk ten yra gerų sąlygų daugeliui šių žmonių iškurti ir išitraukti į Britų Imperiją. Jie labai gausiai atsilygintų už tokį vaišingumą ir nė viena valstybė, esu tikras, nesigailėtų tokio kilnaus žygio. Šiuo metu stovyklos ir toliau turėtų pasilikti. Jų šukis turėtų būti darbas ir atstatymas.

Kadangi daugiau jau nebedirbu UNERROJE, todėl galiu nurodyti ir tą stovyklą, apie kurią rašau. Tai yra Iohengrino stovykla Munchene. Jos direktorė Mrs Myrtle Kurth ir gerovės karininkas Miss Alice Filipowicz. Jei kitos stovyklos yra tokios blogos, kaip kad Livesey tvirtina, tai šitoji laisvė būna visoms šviesiu pavyzdžiu.

Su pagarba

Harold Ingham

buves UNERRA team 124 Vice Direktorius.

Amerikiečių kariuomenės judėjimas

Frankfurtas. Karinė vadovybė praneša, kad amerikiečių kariuomenės judėjimas nieko bendra neturi su dabartine politine padėtimi.

Trumpos žinios

- Paryžius. Užsienių reikalų ministrai teriasi toliau. Kai kuriais Italijos klausimais pavykę susitarti. Byrnes pasiūlykimu vakarykštis posėdis pertrauktas iki antro dienos.

- Naujorkas. Britų atstovas Saugumo Taryboje pareiškė, kad Franco režimas kaip toks yra nepriimtinas, bet tai turėtų išspręsti pati tauta. Toliau jis pasabejojo, ar Saugumo Taryba gali kištis į vidaus reikalus ir siūlė tuo reikalu atsiklausti Tarptautinį Teismą. Saugumo Taryba renkasi posėdžio antradienį po pietų.

- Atėnai. Graikijos Ministras pirmininkas vyksta į Londoną pasitarti su Attlee ir kitais britų ministrais.

- Paryžius. Prancūzijos St. Seimas antradienį renka ministrą pirmininką. Katalikų partija ir toliau palaiko Bidault kandidatūrą.

- Munchenas. Karinė valdžia praneša, kad įvairių tautinių komitetų išduoti tautybės pažymėjimai

neturi galios, išskyrus tuos, kurie buvo duoti susitarus su UNERRA. Toki pažymėjimai turi būti gražinti. Priešingu atveju, asmons su tokiais pažymėjimais bus nubausti.

- Londonas. Britų parlamento nariai atvyko į Hamburgą. Jie aplankys visą britų zoną.

- Oslo. Karalius Haakonas ir Švedijos kronprincas atidarė aukščiausiąjį Svinesundo tiltą Europoje.

- Naujorkas. Prieš išvykdamas į Paryžių, Byrnes pakvietė Sovietų atstovus atvykti tartis finansiniais klausimais.

- Paryžius. Komunistai sutiktu įeiti į vyriausybę tik tuo atveju, jei ministras pirmininkas būtų socialistas.

- Londonas. Britų spauda daug rašo apie įvykusį darbo partijos kongresą. Komunistų laikraštis "Daily Worker" į prof. Laski pasisakymą Sovietų Sąjungos atžvilgiu atsako: Žodžiai nieko nereiškia. Darbai viską lemia.

- Belgradas. Belgrado teismas atsisakė 4 amerikiečių lakūnus kviesti liudytojais Michailovičius byloje. Du šių liudytojų yra išgelbėjęs Michailovičius. Michailovičius pareiškė: 1943 m. tarp jo ir jo partizanų buvę ginčai. Vokiečiai suėmė jo žmoną ir vaikus. Jis atsisakęs nuo lėktuvo, kuris buvęs pasiūlytas jam išgelbėti. Iš viso jis išgelbėjęs 9 amerikiečių lakūnus.

- Teheranas. Tik ką grįžęs iš Tebriso, vyriausybės atstovas pareiškė: Dabar atėjęs momentas visame Irane įvykdyti reformas. Azerbeidžano provincijoje vėl įjungžiama į Iraną. 75 % pajamų, gautų Azerbeidžane, pasiliksia Azerbeidžanui.

Margasis mūsų gyvenimas

Pranešimas.

Muncheno Liet. Teisininkų Draugijos Valdyba birželio 22 d. 10 val. šaukia Munchene ir apylinkėse gyvenančių teisininkų susirinkimą. Susirinkimas įvyks Tremt. Komiteto patalpose, Lamontstr. 21. Visi colleges teisininkai prašomi atvykti.

Muncheno Teis. D.-jos Valdyba